

Nr 116

Av herr **Svensson** i Kungälv **m. fl.**, om utredning rörande statligt stöd till de fria kristna samfunden.

(Lika lydande med motion nr 88 i Första kammaren)

De fria kristna samfunden i vårt land har tillsammans med andra folk-rörelser haft en avgörande betydelse för vårt folks demokratiska fostran liksom de betytt mycket i socialt och moraliskt hänseende. På senare tid har särskilt samfundens ungdomsverksamhet uppmärksammats i debatten om ungdomens fritidssysselsättning.

Enligt uppgifter i Blå Boken, kalender för ideellt och socialt arbete, omfattade de fria kristna samfunden 1960 sammanlagt 373 251 vuxna medlemmar och 231 588 inom ungdomsorganisationerna, söndagsskolan oräknad. Deras sammanlagda ekonomiska årsomslutning uppgår till i runt tal 100 miljoner kronor, vilket så gott som uteslutande insamlas genom kollektor och gåvor. Sålunda insamlade t. ex. Svenska missionsförbundet med 96 014 medlemmar genom församlingarna år 1960 31 489 488 kronor. Med dessa medel skall en omfattande verksamhet finansieras. Inte mindre än 4 959 pastorer skall avlönas och 5 890 kyrkor och kapell underhållas. Under senare år har en omfattande byggnadsverksamhet kommit till stånd. Till detta kommer också kostnaderna för missionsverksamheten. Svenska missionsförbundet, Helgelseförbundet, Svenska alliansmissionen, Svenska baptistmissionen, Örebro missionsförening och Pingstväckelsen underhöll år 1960 tillsammans 1 059 missionärer i olika länder.

Den här skisserade verksamheten har visat sig vara ytterst värdefull för samhället. Olika förslag att stödja den har också framkommit, bl. a. har vid upprepade riksdagar föreslagits en skattelindring för givare till bl. a. detta ändamål. Denna form av stöd finner vi av flera skäl olämplig. Samhället bör på annat sätt understödja samfundens verksamhet. De stödformer som kan ifrågakomma bör vara sådana att de lämnar församlingarnas frihet obeskuren, samt att hjälpen sätter in på någon avgörande punkt. En sådan är byggnadsfrågorna.

Såsom tidigare nämnts har frikyrkosamfunden ett stort antal kyrkor och samlingslokaler. Med den väldiga folkomflyttning som sker i vårt land skapas behov av ett omfattande nybyggande. En ytterligare medverkande faktor är de höjda standardkraven också när det gäller samlingslokalerna.

Ännu en synpunkt förefaller ofrånkomlig i detta sammanhang. De svenska kyrkoförsamlingarna har en uttaxeringsrätt, som förenklar ekonomiseringen av

den verksamhet som samhällsförändringen påkallar. De fria samfunden saknar denna rätt. Det synes oss i längden ofrånkomligt att det även på det ekonomiska området bör dras vissa slutsatser av religionsfrihetsprincipen — självklart under beaktande av de fria samfundens krav på självbestämmanderätt.

Ett stöd av det ovan antydda slaget skulle innebära, att staten fullföljer den linje som den tidigare slagit in på. Den lämnar exempelvis ränte- och amorteringsfria lån till anordnande av allmänna samlingslokaler m. m., bidrag till ungdomsinstruktörer, ledarutbildning, fritidsgrupper och studieverksamhet. I flera fall utgår bidrag på grund av dessa bestämmelser också till de fria samfunden. Genom allmänna arvsfonden har exempelvis anslag givits i betydande utsträckning till byggande av ungdomslokaler, men gällande bestämmelser om upplåtelse har åstadkommit en viss osäkerhetskänsla, även om bestämmelserna tolkas generöst och för närvarande icke torde utgöra något hinder för ansökande och beviljande av bidrag. I detta sammanhang ifrågasätter vi, om icke ytterligare belopp från allmänna arvsfonden borde reserveras till lokaler för ungdomens fritidssysselsättning. Bidragen till den halvöppna barnavården borde utgå i annan form. I fråga om bidrag till byggande av samlingslokaler torde emellertid bestämmelserna om upplåtelse till inom orten verk samma organisationer utgöra hinder för statslån till de fria kristna samfunden. Ett stöd till de fria samfundens kyrkobyggnader får dock under inga förhållanden minska stödet till allmänna samlingslokaler, där detta redan nu är otillräckligt. Även om bidrag till byggnadsverksamheten utgör det viktigaste önskemålet, kan också andra former av bidrag till samfundens verksamhet övervägas.

Med hänvisning till det ovan anförda får vi härmed anhålla,

att riksdagen hos Kungl. Maj:t måtte hemställa, att de i motionen anförda frågorna blir föremål för en offentlig utredning.

Stockholm den 23 januari 1962

Evert Svensson
i Kungälv

Thyra Löfqvist

Åke Zetterberg

Lisa Johansson

Hilding Johansson

Elsa Lindskog

Axel Landgren

Karl-Gust. Andersson

Gunnar Gustafsson
